

P.79814

19079814000000

Polonijna Biblioteka IFiS UW IFiS PAN I PT

Wydawnictwo
IFiS PAN

Warszawa
2005

GRANICE na POGRANICZACH

Praca zbiorowa
pod redakcją
Joanny Kurczewskiej
i Hanny Bojar

Wydawnictwo IFiS PAN

**GRANICE na
POGRANICZACH**
Z badań społeczności
lokalnych wschodniego
pogranicza Polski

Praca zbiorowa
pod redakcją
Joanny Kurczewskiej
i Hanny Bojar

Warszawa 2005

Wydanie publikacji sfinansowane przez KBN, grant nr 2H02E 020 23

Redaktor Wydawnictwa
Elżbieta Morawska

© Copyright by the Authors and Wydawnictwo IFiS PAN, 2005

ISBN 83-7388-081-X

Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii PAN
00-330 Warszawa, ul. Nowy Świat 72
Wydanie I. Obj. 30 ark. wyd., 26,25 ark. druk.

Skład i łamanie: Elżbieta Broniec
Druk: Ośrodek Wydawniczo-Poligraficzny „SIM”
00-669 Warszawa, ul. Emilii Plater 9/11

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie (<i>Hanna Bojar</i>)	7
POGRANICZE WSCHODNIE I GRANICE W PERSPEKTYWIE TOŻSAMOŚCI JEDNOSTKOWEJ I ZBIOROWEJ	
* <i>Dariusz Wojakowski</i> Swojskość i obcość na pograniczu – strategie interpretacyjne granic grup społecznych	37
* <i>Anna Engelking</i> Być u siebie, czyli między wspólnotą lokalną a narodową. Wizerunek społeczności Gródka przy granicy polsko- -białoruskiej	67
* <i>Anna Gąsior-Niemiec</i> Lokalna przestrzeń w świadomości i działaniach mieszkańców Zagórza	101
* <i>Marian Kempny</i> Granice wspólnot i „pograniczne” tożsamości	125
WIZERUNKI PRZESZŁOŚCI A TERAŻNIEJSZOŚĆ SPOŁECZNOŚCI LOKALNYCH NA POGRANICZACH	
* <i>Jerzy Bartkowski</i> Tradycje lokalne na pograniczach	147
* <i>Marta Karkowska</i> Przeszłość bliższa i dalsza w świadomości elit lokalnych Włodawy i Braniewa	163
* <i>Mirosław Bieniecki</i> Włodawski Festiwal Trzech Kultur. Z notatnika badacza społeczności lokalnej we Włodawie	199

* <i>Agnieszka Adamiak</i> Pogranicze – przestrzeń dialogu i rywalizacji. Na przykładzie ziemi sejneńskiej	217
--	-----

PRZESTRZEŃ PUBLICZNA I AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKA
W SPOŁECZNOŚCIACH LOKALNYCH POGRANICZA

* <i>Agata Nijander-Dudzińska</i> Relacje między władzą lokalną a społecznością lokalną w opinii elity Zagórza	239
* <i>Mikołaj Gurdala</i> Instytucja społeczno-kulturalna na pograniczu z perspektywy społeczności lokalnej	255
* <i>Hanna Bojar</i> Przestrzeń publiczna w „słabej” i „mocnej” społeczności lokalnej pogranicza – na przykładzie Braniewa i Włodawy	273

WSCHODNIA GRANICA III RZECZYPOSPOLITEJ JAKO DOŚWIADCZENIE
I INSTYTUCJA SPOŁECZNA

* <i>Kaja Kaźmierska</i> Granica jako doświadczenie indywidualne i kolektywne – przypadek Sejn	295
* <i>Monika Trojanowska-Strzęboszewska</i> Granica z Obwodem Kalinińskim z perspektywy społeczności Braniewa i Bartoszyca. Trzy horyzonty czasowe	319
* <i>Mateusz Stopa</i> Granice w strategiach działania instytucji mniejszości narodowych z Braniewa, Gródka, Sejn i Zagórza	351
* <i>Joanna Kurczewska</i> Granica niejedno ma imię. Trzy podejścia teoretyczne	365
Zakończenie (<i>Joanna Kurczewska</i>)	397

Aneks: Pogranicza i granice wschodnie III Rzeczypospolitej w świadomości pogranicznych elit lokalnych. Scenariusz wywiadu	405
---	-----